

Magyar Idők - 2018. 11. 28. (10. oldal)

Kedves Imre!

Szakmai tisztesség és karrier, nyílt levél Mártha Imréhez

Járosi Márton

A hvg.hu birtokába került, Süli Jánosnak írt leveled készített ismételt nyilvános megszólalásra. Én ezt a levelemet közlésre küldöm meg a Magyar Időknek, amelynek 2017. december 2-i számában Politizálni szakembergúnyában címmel először írtam elmarasztaló publicisztikát megnyilvánulásaidról. Most a leveled miatt mint a nemzeti energetika egyik még élő veteránja ismételten kötelességemnek tartom nyilvánosan bírálni tevékenységedet.

Már a hírportál ajánlása is minősíti leveledet, amelyet jól szerkesztve, a Süli János miniszterhez fűződő „régi ismeretségre és »bajtársi« kapcsolatra” hivatkozva, jó szándékú, baráti szakmai figyelmeztető levélként ajánl az olvasók figyelmébe. Felmerül a kérdés, hogy egy baráti, fényképpel hitelesített magánlevél hogyan és miért kerül egy politikai hírportálhoz.

Sajnos tipikus, hogy a nemzetellenes ellenzék/ ellenfél a volt, jelenleg mellőzött vállalati és intézményi vezetőket – volt funkciójuk alapján hozzáértőknek deklarálva – szólaltatja meg, ezzel igyekező hitelesíteni a hamis politikai mondanivalót. Pedig a betöltött funkció nem azonos a hozzáértéssel. Te ezt a szerepet – alapjaiban megváltoztatva korábbi véleményed – mégis vállalod, pedig tudod, hogy nem vagy energetikai szakember.

Kiváló képességű közgazdásznak és menedzsernek ismertelek meg, sikerrel, nagyszerűen vezetted az Magyar Villamos Műveket (MVM) a nehéz idők küzdelmeiben. Nagy érdemed van abban, hogy az MVM és a villamosenergiaiparág megmenekült a teljes szétveréstől. Én már az MVM-en kívül voltam, de együtt küzdöttünk, kívülről támogattam erőfeszítéseidet, te pedig segítetted társulatodnak a villamosenergia-iparág tönkretétele elleni harcát, amit ma is nagyra értékelek.

Ezt azért tudtad megtenni, mert kiváló szakemberek segítették a munkádat, támaszkodtál a szakértelmükre, a tapasztalatukra, és hallgattál rájuk.

A nyilvánosságban értelmiségiként megszólalni nagy felelősség. Én Eötvös József intelmét tartom mércének: „A haza sorsáért őszintén, hitelesen aggódni csak azok tudnak, akik az egyéni, valós vagy vélt sérelmeiket le tudják győzni.” 2014 nyarán, az első, politikai ízű interjúdat olvasva fogott el először az a rossz érzés, hogy neked ez nem sikerült, mert abból – több barátommal együtt – burkolt, sérelmeken alapuló politikai kormánykritikát olvastam ki. Ezt követően az utolsó személyes találkozáson ezt észrevételeztem is. Azóta sajnos az ellenzéki média kedvence lettél, több interjút adtál. A privatizált energetikai cégek állami visszavásárlása idején aggódtál a túlzott állami jelenlét kialakulása miatt; helytelenítetted azoknak a gáztárolóknak a visszavásárlását, amelyek ma már a földgázellátásunk biztonságának el- és közismert zálogai.

Egyik interjúdban némi túlzással kijelentetted, hogy „az én nevemhez fűződik a 2009-es parlamenti határozat, amely 96 százalékos támogatottsággal, a Fidesz és az MSZP együttes szavazásával elindította a paksi bővítés előkészületeit”. Valóban jelentős szereped volt ebben. Sajnos az utolsó, történelmi pillanat volt ez a nemzeti politikai egyetértés egy fontos energetikai kérdésben. Érdemes felidézni az ezt megalapozó, a paksi bővítésről szóló Lévai-projekt ünnepélyes aláírásának honlapunkon is látható képét a három szereplővel: a kép közepén Bajnai Gordon miniszterelnök, balján Mártha Imre, az MVM vezérigazgatója, jobbján Süli János, a Paksi Atomerőmű vezérigazgatója. Az aláírók mögötti transzparensen ez olvasható: „A paksi bővítés közös ügyünk.” Azóta az MSZP deklarálta kihátrált ebből a konszenzusból, te pedig, az ellenzéki pártokkal

egyezően, olyan „érvekkel” támadod a Paks II-t, ami nemcsak a hozzá nem értésedet bizonyítja, de indítékaidat illetően is elbizonytalanít.

Egy 2016. májusi interjúban már ezeket mondtad: „A Paks II projektet nem az MVM döntötte el. Így nem is az eredetileg tervezett nemzetközi közbeszerzésből nőtt ki, hanem egy magyar–oroszkormánymegállapodásból.

Paks II ugyan kell nekünk, de az időzítésen érdemes gondolkodni. Az első aggodalmam az árazás, a második problémám az, hogy a meglévő Paks a 2030-as évek elejéig fog termelni. Így addig semmi szükség a pótlásra. Ha 2025-re tényleg megépül Paks II, akkor egész egyszerűen nem tudjuk hova elhelyezni azt a 2400 megawatt többletet. A jelenlegi paksi erőmű üzemidejét – sokkal gazdaságosabban – még tovább ki lehetne tolni, akár a 2040-es évekig is. Egy-két szerkezeti elemét kivéve egy erőművet is gyakorlatilag teljesen fel lehet újítani. A harmadik probléma a megújuló energiahordozók terjedésével kapcsolatos. Németország azt tűzte ki célul, hogy 2050-re széllal, nappal, vízzel és geotermiával állítja elő az összes szükséges villamos energiát. Meg kellene várni, hogy a közeljövőben miképp alakul, fejlődik ez a szektor Európában.” Azóta lényegében ugyanezeket az ellenséges ellenzékiek által is átvett, megalapozatlan lözungokat hangoztatod, így a mostani „magánlevélben” is. A baráti segítség látszatába burkolt vészjósló szakmai aggodalmaid lényege: kihátrálás a törvénnyel megerősített projektből, de legalább a döntés ezzel egyenértékű halasztása és az EU-ra való célzatos hivatkozások.

Nem érdemes részletesen cáfolni ezeket, a szakmai érvek társulatunk honlapján megtalálhatók, néhány megállapításodat ma már a tények is cáfolják. Most csak véleményed változásának rövid történetét elevenítem fel, különös tekintettel arra, hogy már tíz évvel ezelőtt szükségesnek tartottad azt, aminek most a halasztása mellett érvelsz.

Egy 2008. novemberi rendezvényünkön kifejtetted, hogy a következő évtizedekben élettartamuk végéhez érő erőműveink leállítása, valamint a regionális exportlehetőségek csökkenése szükségessé teszi új erőművek építését.

Az atomerőmű bővítését már ekkor szükségszerűnek nevezted. A Mátrai Erőmű bővítését is fontosnak tartottad, azzal érveltél, hogy a lignitbázisú villamosenergia-termelés az egyetlen hazai tüzelőanyagon alapuló lehetőség, ezért az ellátásbiztonság és az importfüggőség szempontjából különös jelentőséggel bír. 2010-ben, a 100. jubileumi energiapolitikai hétfő esténken tartott előadásodban az ellátásbiztonság–versenyképesség–klímavédelem hármass követelmény teljesítését a megújuló részarányának az elviselhető terhet jelentő szintig növelésében, az import- és a gázfüggőség csökkentésében, a hazai lignitenergiahordozó hasznosításában és az atomerőmű bővítésében láttad.

Mostani nyilatkozataid nincsenek a fentiekkel összhangban.

Ma sajnos már nem az a kérdés, hogy kell-e, halasztható-e Paks II, hanem hogy mit építünk annak üzembe helyezéséig.

A mátrai bővítés szükségességéről is hallgatsz. Nem akarom elhinni, hogy ne tudnád: ma a villamosenergetika fő kérdése a súlyos kapacitáshiány! Erőmű építése nélkül veszélyben van az ellátásbiztonság. Az atomerőmű építésére elsősorban emiatt van szükség.

Az államnak azért kell erőművet építeni, mert a piaci szereplők – „hála” a privatizációnak és liberalizációnak – nem építenek eleget.

Leveledben Süli Jánost „történelmi felelősségére” hivatkozva igyekszel befolyásolni, negatív történelmi megítéléséért aggódsz: „A felelősen gondolkodó szakemberek szeretnék, hogy ne úgy vonulj be a történelembe, mint a modern kori »paks–nagyvarosi« miniszter.” A paksi bővítést Nagymaroshoz hasonlítani szakmaiatlan, történelmietlen és ízléstelen, hamis politikai lözung. Aggódásod álságos. Én is felelősen gondolkodó szakembernek tartom magamat, de emiatt nem aggódom.

Süli János története rendben van, már nem rontható el, megfelel Eötvös József fentebb hivatkozott intelmének. Őt a szociálliberális kormány alatt, amikor már érzékelhető volt a közelgő változás, kormányzati engedéllyel nevezted ki Paks élére. Mielőtt Süli János elvállalta volna a felkérést, megkérdezte a Fideszt, hogy elvállalja-e. Az igenlő válasz után fogadta el a felkérést. A téged menesztő Fidesz-kormány által kinevezett MVM-vezetés pedig leváltotta Sülit. Ő azonban nem sértődött meg, hű maradt, nem bírálta sem az MVM-et, sem a kormány energiapolitikáját, hanem tovább dolgozott Paksért, a hazájáért.

Nagy fölénnyel nyerve a választást Paks polgármestere lett, majd többséggel megválasztott országgyűlési képviselő. Ma a Fidesz-kormányban „atomminiszter”. Olyan időket élünk, amikor elválik az ocsú a búzától, többekről kiderül, hogy „köztünk voltak, de nem voltak közülünk valók”. A közülünk való hűségeseink nemzeti megmaradásunk építőkövei: „a víz szalad, a kő marad”. Süli János első nyilvános reagálása ez volt: „Nem biztos, hogy egy kottából énekelünk.” Kedves Imre! Te kinek a kottájából énekelsz?

Az ATV-nek adott interjúdban elmondott, ellentmondásoktól hemzsegő, de a laikus néző számára logikusnak tűnő, szellemi kútmérgezésnek tekinthető szövegedben elhangzik, hogy örömmel vállaltad az udvari bohóc szerepét.

Kérdés: ki kért fel erre?

Szomorú üdvözléssel: Járosi Márton.

A szerző az Energiapolitika 2000 Társulat elnöke

Beágyazott cikkek:

Érdemes felidézni az ezt megalapozó, a paksi bővítésről szóló Lévai-projekt ünnepélyes aláírásának honlapunkon is látható képét a három szereplővel: a kép közepén Bajnai Gordon miniszterelnök, balján Mártha Imre, az MVM vezérigazgatója, jobbján Süli János, a Paksi Atomerőmű vezérigazgatója.

Az aláírók mögötti transzparensen ez olvasható: „A paksi bővítés közös ügyünk.”

